

การวิเคราะห์วาทกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับพนักงานของ
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

นางดวงใจ ธรรมโชติโก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-332-148-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DISCOURSE ANALYSIS OF EMPLOYEE COMMUNICATIONS PROGRAM
ON PRIVATIZATION OF THE TELEPHONE ORGANIZATION OF THAILAND

Mrs. Duangjai Thummachotigo

สภามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

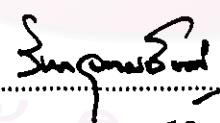
ISBN 974-332-148-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ว่าทฤษฎีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับ
 พนักงานขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
โดย นางดวงใจ ธรรมโชติโก
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ

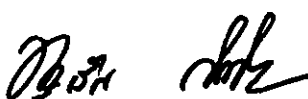
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมจันทร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัลณเรื่อน กิติวัฒน์)

ดวงใจ ธรรมโชติโก : การวิเคราะห์วาทกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับพนักงานขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (THE DISCOURSE ANALYSIS OF EMPLOYEE COMMUNICATIONS PROGRAM ON PRIVATIZATION OF THE TELEPHONE ORGANIZATION OF THAILAND) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร. ศิริชัย ศิริกายะ, 142 หน้า, ISBN 974-332-148-9.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะและจุดมุ่งหมายของวาทกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับพนักงานขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการวิเคราะห์วาทกรรมการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปที่องค์การโทรศัพท์ฯ จัดให้กับพนักงานในระหว่างปี พ.ศ.2537-2541 โดยศึกษาข้อมูลจากการถอดเทป การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องและจากการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ข้อมูลที่รวบรวมได้ถูกนำมาวิเคราะห์ภายใต้กรอบการวิเคราะห์วาทกรรมเชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยสรุปได้ 2 ประเด็นดังนี้

1. ผู้บริหารองค์กรได้ใช้การสัมมนาในฐานะที่เป็นวาทกรรมองค์กรเป็นเครื่องมือในการสร้างการยอมรับการแปรรูปให้กับพนักงาน โดยจัดการสัมมนาเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย การสัมมนาสำหรับผู้บริหารระดับสูง การสัมมนาสำหรับผู้บริหารระดับกลาง และการสัมมนาสำหรับพนักงานระดับปฏิบัติการ ซึ่งการสัมมนาที่จัดขึ้นแต่ละประเภทมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน

2. การสัมมนาสำหรับผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับกลางสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สำหรับการสัมมนาที่จัดให้พนักงานระดับปฏิบัติการนั้นไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมาย เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การทำงานและสวัสดิการของพนักงานหลังจากการแปรรูปที่ให้การสัมมนายังไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้พนักงานเกิดการยอมรับการแปรรูปได้

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา 2541

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

4085234728 MASS COMMUNICATION
: MAJOR
KEY WORD: DISCOURSE / PRIVATIZATION

DUANGJAI THUMMACHOTIGO : THE DISCOURSE ANALYSIS OF EMPLOYEE COMMUNICATIONS PROGRAM ON PRIVATIZATION OF THE TELEPHONE ORGANIZATION OF THAILAND. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SIRICHAIR SIRIKAYA, Ph.D. 142 pp. ISBN 974-332-148-9.

The objective of this research is to study the characteristics and purposes of the discourse of communications program on privatization of the Telephone Organization of Thailand.

This qualitative research involves discourse analysis of the seminars on privatization conducted by the Telephone Organization of Thailand during 1994-1998. The information from documents, audio tapes, interviews and my experience as an observation-as-participant is analyzed based on Critical Discourse Analysis framework together with related ideas and theories.

The results of the research are as follows.

1. The seminars, as organizational discourse, are tools of the Management to gain acceptance on privatization from the employees. The seminars are divided into three types with different purposes ; the seminars for high level executives, for middle level executives and for operational staff.

2. The study indicates that the seminars for high level and middle level executives have achieved their purposes. On the contrary, the seminar for operational staff cannot achieve its purposes due to unclear information on work status and company welfare to be provided after the privatization.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา..... 2541

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยนี้มาด้วยดีโดยตลอด รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่งานวิจัยนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา และสมาชิกทุกคนในครอบครัว ซึ่งได้ให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ รวมทั้งกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา และ ท้ายที่สุดนี้ใคร่ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลหลัก ตลอดจนผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานทุกท่าน ที่ได้ กรุณาเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ดวงใจ ธรรมโชติโก

สถาบันวิทย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.5 ข้อสันนิษฐาน.....	8
1.6 คำจำกัดความในการวิจัย.....	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเรื่องวาทกรรม.....	9
2.2 แนวคิดเรื่องวาทกรรมองค์กร.....	11
2.3 ทฤษฎีการสื่อสารในองค์การ.....	14
2.4 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์.....	18
2.5 ทฤษฎีกลุ่มและการรวมกลุ่มทางสังคม.....	19
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	23
3.1 แหล่งข้อมูล.....	23
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
3.4 การนำเสนอข้อมูล.....	27
4 ลักษณะและจุดมุ่งหมายของวาทกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป ให้กับพนักงานของ ทศท.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.1 วาทกรรมการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับผู้บริหาร ระดับสูง.....	30
4.2 วาทกรรมการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับผู้บริหาร ระดับกลาง.....	66
4.3 วาทกรรมการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้กับพนักงาน ระดับปฏิบัติการ.....	73
4.4 ความหมายที่เกิดจากวาทกรรมการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปให้ กับพนักงานของ ทศท.....	86
4.5 การวิเคราะห์การใช้วาทกรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความรู้เกี่ยวกับการ แปรรูปให้กับพนักงานขององค์การโทรศัพท์ฯ.....	88
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	92
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	93
5.2 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	101
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	101
รายการอ้างอิง.....	102
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก.....	105
ภาคผนวก ข.....	117
ภาคผนวก ค.....	123
ภาคผนวก ง.....	139
ประวัติผู้เขียน.....	142